

ה י ס ט ו ר י ה

לעולים חדשים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק רביעי	—	(25×1)	—	25	נקודות
סה"כ	—			100	נקודות

שים לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם יענו על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון או מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

המשך מעבר לדף ◀

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים — ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מהשאלות 1-3.

1. הלאומיות המודרנית

א. הסבר מהי הלאומיות המודרנית. בתשובתך כתוב מתי היא צמחה, איפה היא צמחה, ומה

הייתה המטרה שלה. (12 נקודות)

ב. לפניך שלושה גורמים לצמיחת התנועות הלאומיות:

— רעיונות ההשכלה

— המהפכה התעשייתית

— המהפכה הצרפתית

בחר בשניים מן הגורמים, והסבר כיצד כל אחד משני הגורמים שבחרת עזר לצמיחת

הלאומיות המודרנית. (13 נקודות)

2. התנועה הציונית והרצל

א. הסבר שני גורמים לצמיחה של התנועה הציונית. (11 נקודות)

ב. בחר בשתי פעולות דיפלומטיות של הרצל, וכתוב אל מי פנה הרצל, מה הוא ביקש, ומה הציע.

(14 נקודות)

3. היישוב היהודי בארץ-ישראל עד מלחמת העולם הראשונה

א. הסבר שני גורמים לעליית יהודים לארץ-ישראל בשנים 1882-1914. (10 נקודות)

ב. בשנים 1882-1914 פעלו העולים לחיזוק היישוב היהודי בארץ-ישראל.

הצג שתי פעולות שעשו לחיזוק ההתיישבות, ושתי פעולות שעשו לחיזוק השפה העברית.

(15 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל

בימי מלחמת העולם השנייה

ענה על אחת מהשאלות 4-6.

4. תוצאות מלחמת העולם הראשונה

- א.** הצג שלושה סעיפים מחוזה ורסאי: אחד מהתחום **הצבאי**, אחד מהתחום **הכלכלי**, ואחד מהתחום **הטריטוריאלי**. (11 נקודות)
- ב.** הצג שני שינויים שחלו במפה המדינית של אירופה אחרי מלחמת העולם הראשונה. הסבר את שיטת המנדטים במזרח התיכון. (14 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א.** הסבר שתי סיבות לעלייה לארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם, והצג שני מאפיינים של העולים בתקופה זו. (15 נקודות)
- ב.** הצג שני הישגים של היישוב היהודי בשנות ה' 20 וה' 30: הישג אחד מתחום ההתיישבות החקלאית והישג אחד מתחום ההתיישבות העירונית. (10 נקודות)

6. יהודים, ערבים, בריטים בשנות ה' 30 בארץ-ישראל

- א.** הסבר שני גורמים ל"מרד הערבי" (1936), והצג שתי פעולות של היישוב היהודי לחיזוק הביטחון, בתגובה על "המרד הערבי". (15 נקודות)
- ב.** הצג את ההמלצות של ועדת פיל (1937). (10 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מהשאלות 7-10.

7. **המשטר הנאצי בגרמניה (1933-1939)**

- א. הסבר את "עקרון המנהיג" באידאולוגיה הנאצית, והצג שני צעדים של היטלר לקידום עיקרון זה בגרמניה. (13 נקודות)
- ב. הסבר את "עקרון האנטישמיות" באידאולוגיה הנאצית, והצג שני צעדים של הנאצים בגרמניה לקידום עיקרון זה עד פרוץ המלחמה (ספטמבר 1939). (12 נקודות)

8. **הגטאות**

- א. הסבר שתי מטרות של הנאצים בהקמת הגטאות, והצג שתי דרכי פיקוח שלהם על הגטאות. (10 נקודות)
- ב. הסבר את רעיון "קידוש החיים", והצג שלושה ביטויים של רעיון זה בגטאות. (15 נקודות)

9. **ליחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי**

- א. הסבר את המניעים ליחס של האוכלוסייה המקומית כלפי היהודים בארצות הכיבוש הנאצי: שני מניעים של מי ששיתף פעולה עם הנאצים, ושני מניעים של הרוב הדומם ("העומדים מן הצד"). (13 נקודות)
- ב. הצג את התנאים לקבלת תואר "חסיד אומות העולם". תאר מה עשה אחד מ"חסידי אומות העולם" שלמדת עליו (שמו ופעולותיו). (12 נקודות)

10. **המרד בגטאות**

- א. מדוע פרצו מרידות בגטאות החל מ-1942? הסבר שתי מטרות של המורדים. (12 נקודות)
- ב. הצג שני קשיים בארגון של המרד בגטאות. הסבר את הייחוד של מרד גטו ורשה. (13 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מהשאלות 11-14.

11. שאלת ארץ-ישראל באו"ם

- א. הצג שתי סיבות להחלטה של בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדיון באו"ם: סיבה אחת שקשורה ליישוב היהודי בארץ-ישראל, וסיבה אחת שלא קשורה ליישוב היהודי בארץ-ישראל. (10 נקודות)
- ב. הצג את עיקרי החלטת האו"ם בכ"ט בנובמבר 1947. מה הייתה התגובה של היהודים, ומה הייתה התגובה של הערבים על החלטה זו. (15 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות ה' 50 וה' 60

- א. הסבר שני קשיים שהיו למדינת ישראל בקליטת העלייה בשנות ה' 50 וה' 60. הצג דרך התמודדות עם אחד מן הקשיים שהסברת. (15 נקודות)
- ב. תאר את אירועי ואדי סאליב, והצג קושי אחד של העולים שהוביל לאירועים אלה. (10 נקודות)

13. יחס החברה הישראלית לניצולי השואה

- א. תאר את היחס של החברה הישראלית בשנות ה' 50 כלפי ניצולי השואה, והסבר גורם אחד ליחס זה. (12 נקודות)
- ב. הסבר מדוע גרם משפט אייכמן לשינוי ביחס של החברה בישראל כלפי ניצולי השואה. הצג שניים מן הביטויים לשינוי זה. (13 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות: מלחמת ששת הימים או מלחמת יום הכיפורים.
- א. הסבר שני גורמים לפרוץ המלחמה שבה בחרת. (11 נקודות)
- ב. הצג שתי תוצאות מידיות של המלחמה שכתבת עליה בסעיף א.
- הסבר שתי השפעות של מלחמה זו: אחת מן התחום החברתי ואחת מתחום היחסים הבינלאומיים. (14 נקודות)

בהצלחה!